

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Ректор Центральноукраїнського
державного педагогічного університету
імені Володимира Винниченка

Євген СОБОЛЬ

«29» листопада 2021 р.

**Програми навчальних дисциплін
програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників у сфері
післядипломної освіти для осіб з вищою освітою**

Назва програми

**«ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ВИВЧЕННЯ ТЕХНОЛОГІЙ
У ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ»**

Галузі знань: 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність: 014 Середня освіта (Трудове навчання та технології)

Модуль: Інноваційні підходи у викладанні трудового навчання та технологій

**Назва навчальної дисципліни: Актуальний методичний інструментарій
викладання трудового навчання та технологій. Специфіка роботи з модельними
програмами в умовах Нової української школи**

Цільовий компонент: Розкрити загальні підходи до створення освітнього середовища як провідної цінності Державного стандарту базової середньої освіти. Розуміти специфіку роботи вчителя з модельними та навчальними програмами з технологічної галузі в умовах НУШ. З розумінням конструювати навчальний поступ учнів у досягненні програмних результатів навчання. Уміти добирати навчальний матеріал, різноманітний контент та добирати види навчальної діяльності під час моделювання освітнього середовища НУШ. Засвоєння умінь з організації діяльнісного навчання засобами проєктної та інтерактивної педагогічних технологій.

Змістовий компонент: Технологічна галузь в Новій українській школі. Компетентнісний потенціал технологічної освітньої галузі. Модельна навчальна програма як засіб створення освітнього середовища нової української школи. Добір навчального матеріалу та видів навчальної діяльності залежно з урахуванням інтересів і здібностей здобувачів освіти. Досягнення здобувачами освіти очікуваних результатів навчання відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти.

Процесуальний компонент: форми: інтерактивна лекція, тренінгові заняття; методи: проблемного викладу, створення ситуації інтересу у процесі викладення, створення ситуації новизни, інтерактивні; засоби: презентація, інформаційні ТЗН, нормативні документи в технологічній галузі.

Результативний компонент:

ПРН 2. Здійснювати у науковій та навчально-методичній літературі, базах даних, інших джерелах пошук необхідної інформації, систематизувати, аналізувати та оцінювати відповідну інформацію, впроваджувати її в освітній процес з трудового навчання та технологій.

ПРН 5. Знати і розуміти форми, сучасні методи та технології, спрямовані на формування ключових компетентностей учнів.

ПРН 7. Знати, розуміти і демонструвати здатність реалізовувати методики трудового навчання та технологій для виконання освітньої програми в закладах загальної

середньої освіти в умовах Нової української школи.

Список рекомендованої літератури:

Стандарти:

1. Державний стандарт базової середньої освіти від 30 вересня 2020 р. № 898. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-%D0%BF#n16>

Базова:

2. Абрамова О., Вдовенко В. Ключові компетентності як інтеграційний чинник у проєктній діяльності. *Наукові записки*. Вип. 201. Серія: Педагогічні науки. Кропивницький: РВВ ЦДПУ ім. В. Винниченка, 2021. С. 39-43.

3. Нова українська школа: poradnik dla vchytelja. [za zag. red. H.M. Bibik]. Kyiv: Litera LTD, 2018. 160 s.

4. Терещук А.І., Абрамова О.В. Модельна навчальна програма як засіб створення освітнього середовища нової української школи. *Концептуалізація професійних компетентностей вчителя в умовах інноваційного освітнього простору сучасної школи: матеріали Всеукраїнської наук.-практ. конф.*, (Тернопіль, 10-11 червня, 2021) Тернопіль: Вид. центр ТОКІППО, 2021.

5. Терещук А.І., Абрамова О.В., Гащак В.М., Павич Н.М. Модельна навчальна програма «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти. *Трудова підготовка в рідній школі*. №1 (153). 2022. С.2-19.

6. Терещук А.І., Гащак В.М., Абрамова О.В., Павич Н.М. Технології. 5-6 клас. Методика організації освітнього середовища: Навчально-методичний посібник. Чернівці: Букрек, 2021. 168 с.

Допоміжна:

7. Yashchuk, S., Gurevych, R., Gusak, L., Pronikova, I., Abramova, O., & Manoilenko, N. Professional Training of Masters of Technological Education in Pedagogical Higher Education Institute. *Revista Romaneasca Pentru Educatie Multidimensionala*, (2021). 13(2), 39-56. <https://doi.org/10.18662/rrem/13.2/409>.

<https://lumenpublishing.com/journals/index.php/rrem/article/view/3812>

Інформаційні ресурси:

8. Державний стандарт базової середньої освіти від 30 вересня 2020 р. № 898. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-%D0%BF#n16>

9. Концепція «Нова українська школа». URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>

10. Як можна навчати через проєкти. Приклади з фінських уроків. URL: <https://nus.org.ua/articles/yak-mozhna-navchaty-cherez-proekty-pryklady-z-finskyh-urokiv/>

Назва навчальної дисципліни: Організація вчителями технологій позаурочної діяльності учнів: тенденції та освітній потенціал.

Цільовий компонент: Розкрити сучасні тенденції розвитку теорії та методики організації та проведення позаурочної роботи з трудового навчання та технологій; ознайомити з сучасними вимогами до організації позаурочної діяльності в закладах загальної середньої та позашкільної освіти, організаційно-методичними новаціями в організації гурткової роботи; набуття досвіду організації та здійснення різноманітних форм індивідуальної, групової та масової роботи у гуртках з трудового навчання та технологій.

Змістовий компонент: Організація занять в гуртку. Типи та структура занять в

гуртку. Особистісно-орієнтовані технології організації позаурочної діяльності. Методика впровадження інноваційних технологій у гурткових заняттях. Метод проєктів на гурткових заняттях. Етапи проєктування. Результати проєктної діяльності. Специфічні форми організації позаурочної діяльності у гуртках художньої творчості. Організація гурткових занять на основі співтворчості. Традиційні та інноваційні форми і методи навчання учнів

Процесуальний компонент: *форми:* інтерактивна лекція, практичне заняття, майстер-клас; *методи:* проблемного викладу, створення ситуації інтересу у процесі викладення, створення ситуації новизни, інтерактивні; *засоби:* презентація, інформаційні технічні засоби навчання.

Результативний компонент:

ПРН 2. Здійснювати у науковій та навчально-методичній літературі, базах даних, інших джерелах пошук необхідної інформації, систематизувати, аналізувати та оцінювати відповідну інформацію, впроваджувати її в освітній процес з трудового навчання та технологій.

ПРН 3. Уміти застосовувати знання з організації позаурочної художньо-творчої предметно-перетворювальної діяльності та особливості її реалізації в технологічній освітній галузі.

ПРН 5. Знати і розуміти форми, сучасні методи та технології, спрямовані на формування ключових компетентностей учнів.

Список рекомендованої літератури:

Стандарти:

1. Державний стандарт базової середньої освіти від 30 вересня 2020 р. № 898. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-%D0%BF#n16>

Базова:

2. Чистякова Л.О. Організація і методика позаурочної роботи: курс лекцій. Кропивницький: РА «Євгенія плюс», 2017. 98с

3. Чистякова Л.А. Развивающий потенциал внеурочной художественно-трудовой деятельности (Розділ монографії). Edukacja bez granic dzieci, młodzieży i dorosłych. Monografia wieloautorowska// Redakcja naukowa prof. nzw. dr hab. Anna Klim-Klimaszewska, mgr Agata Fijałkowska-Mroczek . Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach Wydział Humanistyczny, Instytut Pedagogik, Siedlce (Polska), АККА, 2017. С.131-140

4. Чистякова Л.О. Організаційно-педагогічні умови підготовки майбутніх учителів трудового навчання до позаурочної художньо-трудової діяльності учнів (Розділ монографії). Рівне: Видавець О.Зень, 2018. 410 с. С.100-142. ISBN 978-617-601-264-1

5. Чистякова Л.О. Особливості організації гуртка з трудового навчання. *Наукові записки. Випуск 8. Серія: Проблеми методики фізико-математичної та технологічної освіти.* Частина I. Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2015. 224 с. С.107-112.

6. Чистякова Л. О. Сучасні освітні технології у розвитку екологічної культури майбутніх учителів. Молодь і ринок : щомісячний науково-педагогічний журнал. Дрогобич, 2020. № 6–7 (185–186). С. 111–115.

7. Chystiakova L. O. The project method at design and technology lessons in terms of reforming the new Ukrainian school. Science and education. Odesa, 2017. №5/CLVIII. С. 62–68 (Web of Science).

8. Mykhyda S. P., Yezhova O. V., Abramova O. V., Puliak O. V., Cherkasov V. F., Chystiakova L. O. Environmental Education of Young People in Carrying out Design Projects on the Basis of Literary and M

Допоміжна:

9. Chystiakova L.

BasicAspectsofDevelopmentofEcologicalCultureofFutureTeachersofTechnologicalEducationalIndustry. Paradigmofknowledge. Frankfurt. TK Meganom LLC. 2020. 5(43). P. 247-261. DOI: 10.26886/2520-7474.5(43)2020.16.

10. Чистякова Л. О., Абрамова О. В., Єжова О. В., Кудревич І. О. Дизайн-проектування авторської колекції одягу з використанням техніки печворк. Artanddesign. Київ, 2020. № 1. С. 28–40.

Інформаційні ресурси:

11. Закон України «Про позашкільну освіту». URL: <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1841-14>
12. Концепція «Нова українська школа». URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
13. Методичні рекомендації щодо реалізації ключової реформи Міністерства освіти і науки України «Нова українська школа» в позашкільлі. URL: <https://nenc.gov.ua/wp-content/uploads/2015/01/mrrkr.pdf>

Назва навчальної дисципліни: Новітні технології розвитку творчих нахилів та здібностей учнів у проєктно-технологічній діяльності на уроках трудового навчання та технологій.

Цільовий компонент: Розкрити значення розвитку творчих нахилів та здібностей учнів в закладах загальної середньої освіти; виокремити методи розвитку творчих нахилів та здібностей учнів у проєктно-технологічній діяльності на уроках трудового навчання та технологій.

Змістовий компонент: Вибір форм і методів роботи з учнями, спрямованих на розвиток творчих нахилів та здібностей учнів на уроках трудового навчання та технологій. Методи організації навчання, спрямовані на активізацію творчих здібностей учнів. Використання активних методів навчання в процесі проєктно-технологічної діяльності. Використання художньо-конструкторських та проєктно-художніх задач на уроках трудового навчання та технологій.

Процесуальний компонент: *форми:* інтерактивна лекція, практичне заняття; *методи:* проблемного викладу, створення ситуації інтересу у процесі викладення, творчі проєкти, інтерактивні; *засоби:* презентація, інформаційні технічні засоби навчання.

Результативний компонент:

ПРН 1. Уміння обирати та використовувати різні види, форми, методи і засоби організації інтегрованого навчання з технологій у закладах освіти.

ПРН 5. Розуміння концепції Нової української школи як організації сучасного освітнього середовища у базовій школі на засадах партнерства, інтеракції та підготовки майбутніх фахівців технологічної освітньої галузі, що працюватимуть в нових умовах.

ПРН 6. Знати передові методи організації творчої діяльності учнів та застосовувати їх в освітньому процесі з трудового навчання та технологій

ПРН 7. Знати, розуміти і демонструвати здатність реалізовувати методики трудового навчання та технологій для виконання освітньої програми в закладах загальної середньої освіти в умовах Нової української школи.

Список рекомендованої літератури:

Стандарти:

1. Державний стандарт базової середньої освіти від 30 вересня 2020 р. № 898. URL:

Базова:

2. Мироненко Н.В. Особливості проблемного навчання щодо розвитку творчо-інтелектуальних здібностей учнів на уроках технологій. *Наукові записки. Випуск 82. Серія: Педагогічні науки: в 2 ч.* Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2009. Ч. 1. С. 69–75.

3. Мироненко Н.В. Особливості діяльності вчителя технологій щодо розвитку творчо-інтелектуальних здібностей учнів основної школи. *Тематичний випуск «Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору. Додаток 4.* Т. 6. С. 86–93.

4. Мироненко Н.В. Використання інтерактивних методів навчання у формуванні творчо-інтелектуальних здібностей школярів на уроках трудового навчання. *Наукові записки. Випуск 97. Серія : Педагогічні науки.* Кіровоград : РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2011. С. 194–199.

5. Мироненко Н.В. Розвиток творчо-інтелектуальних здібностей учнів засобами проектних технологій. Проектна та конструкторсько-технологічна підготовка майбутніх фахівців інженерного та педагогічного напрямів. Херсон : Видавництво ХДУ, 2009. С. 88–94.

6. Мироненко Н.В. Розвиток творчих здібностей учнів на уроках трудового навчання. *Технологічна та професійна освіта: Всеукраїнський збірник наукових праць студентів, аспірантів, викладачів і вчителів загальноосвітніх навчальних закладів.* Кропивницький: ФО-П Александрова М.В., 2017. Вип. 2. С. 11-15

Допоміжна:

7. Мироненко Н.В. Інноваційний підхід до організації проектно-технологічної діяльності учнів на уроках технологій. *Технологічна та професійна освіта: Всеукраїнський збірник наукових праць студентів, аспірантів, викладачів і вчителів загальноосвітніх навчальних закладів.* Кропивницький: ФО-П Александрова М.В., 2017. Вип. 2. С. 91-95

Інформаційні ресурси:

8. Концепція «Нова українська школа». URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>

Назва навчальної дисципліни Інноваційна діяльність вчителя трудового навчання та технологій з технічної творчості.

Цільовий компонент: Оновлення та розширення теоретичних знань з питань творчості та творчих процесів, методів активізації творчої діяльності, використання різних методів та прийомів розв'язання технічних протиріч. Формування компетентностей з питань практичної реалізації сучасного змісту технічної творчості учнів.

Змістовий компонент:

Сутність творчості. Поняття творчість, креативність. Види творчості. Поняття про технічну творчість. Завдання курсу та значення технічної творчості для розвитку технічних здібностей школярів. Зміст технічної творчості учнів. Методи активізації творчої діяльності. Поняття про протиріччя. Протиріччя та їхні види. Основні прийоми усунення технічних протиріч. Приклади використання відомих прийомів усунення технічних протиріч для розв'язування технічних задач.

Процесуальний компонент: *форми:* інтерактивна лекція, розв'язання творчих технічних задач, розв'язання проблемних ситуацій; *методи:* проблемного викладу, створення ситуації інтересу у процесі викладення, створення ситуації новизни, інтерактивні; *засоби:* презентація, інформаційні технічні засоби навчання.

Результативний компонент:

ПРН 1. Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції сталого розвитку суспільства, освіти і методології наукового пізнання у сфері технологічної освітньої галузі.

ПРН 4. Уміти ефективно використовувати сучасні цифрові інструменти, інформаційні технології та ресурси у професійній, інноваційній та/або дослідницькій діяльності.

ПРН 6. Знати передові методи організації творчої діяльності учнів та застосовувати їх в освітньому процесі з трудового навчання та технологій.

ПРН 7. Знати, розуміти і демонструвати здатність реалізовувати методики трудового навчання та технологій для виконання освітньої програми в закладах загальної середньої освіти в умовах Нової української школи.

Список рекомендованої літератури:

Стандарти:

1. Державний стандарт базової середньої освіти від 30 вересня 2020 р. № 898. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-%D0%BF#n16>

2. Про затвердження професійного стандарту на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти» Наказ Міністерства №610 від 23.03.2021 URL://mon.gov.ua/storage/app/media/pto/standarty/2021/03/25/Standart%20na%20hrupu%20profesiy_Vykladachi%20zakladiv%20vyshchoyi%20osvity_25.03.pdf

Базова:

3. Щирбул О.М. Використання інноваційних підходів до вдосконалення змісту і методів підготовки студентів при вивченні ними дисципліни технічна творчість. *Наукові записки. Випуск 11. Серія: Проблеми методики фізико-математичної і технологічної освіти*. Кропивницький: РВВ КДПУ імені В. Винниченка. 2017. С. 162-164.

4. Щирбул О.М. Удосконалення змісту дисципліни «Технічна творчість» – важливий елемент формування творчого потенціалу студентів. *Наукові записки. Випуск 168. Серія: Педагогічні науки*. Кропивницький: РВВ КДПУ імені В. Винниченка. 2018. С. 295 – 297.

5. Щирбул О.М. Використання програми Powerpoint для супроводу навчальних занять з дисципліни «Технічна творчість». *Наукові записки Випуск 173. Серія: Педагогічні науки*. Кропивницький: РВВ КДПУ імені В. Винниченка. 2018. С. 252 – 255.

6. Щирбул О.М. Проблема інтеграції знань учнів основної школи в процесі трудової підготовки. *Наукові записки. Випуск 183. Серія: Педагогічні науки*. Кропивницький: РВВ КДПУ імені В. Винниченка. 2019. С. 173 – 176.

7. Щирбул О.М. Використання інтернет-технологій в освітньому процесі. *Наукові записки. Випуск 201. Серія: Педагогічні науки*. Кропивницький: РВВ КДПУ імені В. Винниченка. 2021. С. 147-150.

Допоміжна:

8. Щирбул О.М. Технічна творчість з методикою викладання. Навчально-методичний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти. Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка. 2008. 120 с.

9. Туров М.П. Основи винахідництва та методи пошуку розв'язку творчих технічних задач. Методичний посібник. Київ: Освіта України, 2008. 312с.

Інформаційні ресурси:

10. Державний стандарт базової середньої освіти від 30 вересня 2020 р. № 898. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-%D0%BF#n16>

11. Концепція «Нова українська школа». URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>

Назва навчальної дисципліни Інформаційно-комунікаційні технології в освітньому процесі на уроках трудового навчання та технологій

Цільовий компонент: Підготувати вчителя трудового навчання до використання програмних засобів та застосунків, зокрема Google, під час організації проєктної, інтерактивної та інших видів навчальної діяльності в умовах НУШ. Використовувати освітні веб-ресурси у професійній діяльності.

Змістовий компонент: Програмні засоби, додатки для організації проєктної діяльності школярів, зокрема застосунки Google. Візуалізація інформації, інформаційні технології та сучасні мультимедійні засоби процесу роботи над проєктом та його презентацією. Використання програмних засобів під час обговорення та спільного навчання у дистанційному режимі. Змішане навчання як провідна педагогічна технологія у поєднанні з іншими технологіями і методами навчання.

Процесуальний компонент: форми: інтерактивна лекція, практичне заняття; методи: проблемного викладу, створення ситуації інтересу у процесі викладення, створення ситуації новизни, інтерактивні; засоби: презентація, інформаційні ТЗН.

Результативний компонент:

ПРН 2. Здійснювати у науковій та навчально-методичній літературі, базах даних, інших джерелах пошук необхідної інформації, систематизувати, аналізувати та оцінювати відповідну інформацію, впроваджувати її в освітній процес з трудового навчання та технологій.

ПРН 4. Уміти ефективно використовувати сучасні цифрові інструменти, інформаційні технології та ресурси у професійній, інноваційній та/або дослідницькій діяльності.

Список рекомендованої літератури:

Стандарти:

1. Державний стандарт базової середньої освіти від 30 вересня 2020 р. № 898. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-%D0%BF#n16>
2. Про схвалення Концепції розвитку цифрових компетентностей та затвердження плану заходів з її реалізації. Розпорядження КМУ від 3 березня 2021р. URL: №167-р. <https://ips.ligazakon.net/document/KR210167?an=2>

Базова:

3. Абрамова О., Горбань А., Терещук А. Особливості застосування нестандартних уроків у освітньому процесі. *Інформаційні технології в освіті та науці*: Збірник наукових праць. Випуск 12. Мелітополь: ФОП Однорог Т.В., 2021. С. 12-15. <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/36691/1/Proshkin FITU.pdf>
4. Горбань А., Абрамова О. Застосування ІКТ у плануванні та проведенні нестандартних уроків технологій. *Технологічна та професійна освіта*: Всеукраїнський збірник наукових праць студентів, аспірантів, викладачів і вчителів закладів загальної середньої освіти / за заг. ред.: М.І. Садового, О.М. Щирбула. Кропивницький: РВВ ЦДПУ ім. В. Винниченка, 2021. Вип. 7. С. 110-114.
5. Коберник О.М., Ящук С.М. Наукові засади теорії та методики навчання технологій: навчальний посібник. Умань: ФОП Жовтий О.О., 2013. 289 с.
6. Михайліченко М.В., Рудик Я.М. Освітні технології: навчальний посібник. Київ: ЦП «КОМПРИНТ», 2016. 583 с. URL: file:///C:/Users/ISCM_hp/Downloads/-Release.pdf

Допоміжна:

7. Абрамова О., Мироненко Н. Застосування мультимедіа-технологій у реалізації індивідуального підходу до навчання студентів. *Наукові записки*. Випуск 168. Серія: Педагогічні науки. Кропивницький: РВВ ЦДПУ ім. В. Винниченка, 2018. С. 12-15. <https://www.cuspu.edu.ua/ua/arkhiv-publikatsii/568-general-information/naukovi-chasopysy->

tsdpu/pedahohichni-nauky/publikatsii/9069-zastosuvannya-multymedia-tekhnologiy-u-realizatsiyi-indyvidualnoho-pidkhotu-do-navchannya-studentiv

8. Абрамова О.В. Дорошенко Н. Організація проєктної діяльності учнів засобами віртуальних учнівських портфоліо на уроках технологій. *Проблеми та інновації в природничо-математичній, технологічній і професійній освіті*: збірник матеріалів XI-ї Міжнародної науково-практичної онлайн-інтернет конференції, м. Кропивницький, 7 травня – 14 травня 2021 року. Кропивницький: РВВ ЦДПУ ім. В. Винниченка, 2021. С. 90-92.

https://www.cuspu.edu.ua/images/conferences/2021/probl_innovac_2021/tezi_conf_problem_in_nov.pdf

9. Гур'янова О.В., Фетько Л. Застосування сучасних інформаційних технологій при підготовці майбутніх вчителів трудового навчання. *Наукові записки*: Випуск 11. Серія: Проблеми і методики фізико-математичної технологічної освіти. Частина 3. 2017. С. 100-103.

10. Міт'яй В., Абрамова О. Використання змішаного навчання під час проєктної діяльності учнів на уроках технологій. *Технологічна та професійна освіта*: Всеукраїнський збірник наукових праць студентів, аспірантів, викладачів і вчителів закладів загальної середньої освіти / за заг. ред.: М.І. Садового, О.М. Щирбула. Кропивницький: РВВ ЦДПУ ім. В. Винниченка, 2021. Вип. 7. С. 88-95.

11. Терещук А.І., Абрамова О.В. Модельна навчальна програма як засіб створення освітнього середовища нової української школи. *Концептуалізація професійних компетентностей вчителя в умовах інноваційного освітнього простору сучасної школи*: матеріали Всеукраїнської наук.-практ. конф., (Тернопіль, 10-11 червня, 2021) Тернопіль: Вид. центр ТОКІППО, 2021.

Інформаційні ресурси:

12. Державний стандарт базової середньої освіти від 30 вересня 2020 р. № 898. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-%D0%BF#n16>

13. Концепція «Нова українська школа». URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>

14. Концепція цифрової трансформації освіти і науки на період до 2026 року. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/news/2021/05/25/tsifrovizatsiigromadskeobgovorennya.docx>